

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КВАЛИФИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА ВИШНИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

*Ели Христова**

Уважаеми колеги,

Квалификационната дейност на Висшия адвокатски съвет се осъществява главно по две направления – чрез Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“ и пряко от съвета.

I. По инициатива на Висшия адвокатски съвет в рамките на предишния му мандат бяха проведени семинари, на които лектори бяха българските съдии в международните европейски съдилища – г-жа Здравка Калайджиева, съдия в Европейския съд по правата на човека в Страсбург (ЕСПЧ), г-н Александър Арабаджиев, съдия в Съда на Европейския съюз, Люксембург, и проф. д-р Екатерина Трендафилова, съдия в Международния наказателен съд, Хага.

През последната година бяха проведени два семинара, финансирани от Европейската комисия, които имаха за цел да бъде усъвършенствана компетентността на българските адвокати във връзка с критериите за допустимост на жалбите пред ЕСПЧ. На втория семинар, проведен през месец март 2013 г., присъстваха адвокати от София, Пловдив, Варна и Бургас.

Висшият адвокатски съвет традиционно подпомага квалификационната дейност на Висшия дисциплинарен съд и на Висшия контролен съвет, свързана с провеждането на годишни семинари и съвместни семинари с представители на дисциплинарните съдилища на съседните на България държави.

Висшият адвокатски съвет подпомогна финансово Националното бюро за правна помощ при провеждането на семинар за служителите в гр. Кърджали, като по този начин ги насърчи в тяхната дейност, която има пряко отношение към добрата организация на правната помощ, осъществявана от адвокатските съвети.

* Член на Висшия адвокатски съвет, научен секретар на Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“.

Изводи и препоръки

1. Висшият адвокатски съвет обръща сериозно внимание на обучението на българските адвокати за възможностите, които имат при представяване на интересите на клиентите им пред европейските институции.

Препоръчва се в предстоящата дейност на Висшия адвокатски съвет по организиране на инициативи, на които се презентира европейската политика по правата на човека и работата на европейските съдилища, да се създаде възможност за по-голямо участие на адвокатите от страната.

2. Висшият адвокатски съвет проявява сериозна грижа за подобряване на административния капацитет на всички органи и служби, които са свързани с осъществяване на самоуправлението на адвокатурата.

Препоръчва се да бъде организиран специализиран семинар за обучението на счетоводителите и служителите от адвокатските съвети, които отговарят за събираемостта и отчетността на дължимите от адвокатите вноски в бюджетите на адвокатските съвети и на Висшия адвокатски съвет.

3. Препоръчва се на Висшия адвокатски съвет да продължи да подкрепя и насърчава другите висши органи на българската адвокатура в специализираното им обучение за надлежно и ефективно осъществяване на функциите им.

II. Политиката на Висшия адвокатски съвет за професионалната квалификация на адвокатите се осъществява в най-голяма степен чрез Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“.

През последната година, освен традиционната дейност по организиране на семинари в страната съвместно с адвокатските съвети и на подготвителните курсове за кандидатите, които се явяват на изпитите за адвокати и младши адвокати, започна регулярната семинарна дейност в собствените на Висшия адвокатски съвет помещения в София, ул. „Калоян“ № 8, ет. 4.

Тези семинари се провеждат следобяд на работните дни по теми, които адвокатите са препоръчали в анкетните карти, разпространявани на всеки семинар във всички адвокатски колегии в страната. По този начин е възможно да се провежда обучение както по основните отрасли на правото, така и по някои тясноспециализирани теми, където се цели надграждане на квалификацията на адвокати, които са се специализирали в тази област, или създаването на интерес на адвокатите към малко познати области от правото, които обаче могат да представляват нови възможности за професионална реализация (медицинско право, защита на конкуренцията и пр.). Тези семинари са еднакво достъпни за всички адвокати, без значение в коя адвокатска колегия членуват.

Предимствата на обучението в собствения на Висшия адвокатски съвет етаж от сградата в София, ул. „Калоян“ № 8, се изразяват в това, че мястото е много близо до повечето съдилища и за адвокатите е удобно да съчетават служебните си ангажменти и посещението на семинари. Това се отнася и до лекторите, които основно са адвокати и съдии, но има и такива, които са служители от различни държавни ведомства и обикновено получават специално разрешение да изнесат лекция за определено време. Създадена е отлична организация на работата в центъра, за което заслуга имат управителният съвет и служителите, които работят като сплотен колектив.

Центърът за обучение на адвокати започна да осъществява обучението по медиация за придобиване на професионална квалификация като медиатор. Първоначално в Благоевград бяха организирани две такива обучения, за които има законово изискване да бъдат проведени в рамките на най-малко шест дни, а след това през месец февруари 2013 г. в сградата на центъра в София беше проведен още един такъв семинар. Този вид семинари се отличават от останалите по това, че заради по-голямата си продължителност се натовазва допълнително бюджетът на центъра с разходи за хонорари и разноски на лекторите, поради което беше взето решение на управителния съвет на центъра да се въведе такса за самоучастие в размер на 100 лева. Тази такса би покрила не повече от 2/3 от действителните разходи по организирането на семинара, но е напълно приемлива, като се има предвид обичайната такса от 600 лева, определяна от други организации, които осъществяват обучение за придобиване на професионалната квалификация „медиатор“.

Като предстояща дейност посочваме желаното от адвокатите обучение по юридически английски, френски, немски и руски език, което възнамеряваме да започнем през есента на тази година.

Центърът за обучение на адвокати отчита със задоволство работата си с адвокатските съвети от цялата страна. Продължава традицията в съвместното организиране на обученията, които са безплатни и достъпни за всеки член от адвокатската колегия. В това отношение България е без конкуренция сред държавите от Европейския съюз и беше оценена изключително високо от международните адвокатски организации (ССВЕ). С основание може да се гордеем, че опитът на българската адвокатура по отношение на обхвата и достъпа до професионално обучение на адвокатите е добър пример за другите държави.

Настоящото изложение не цели да повтаря статистическите данни за броя на обученията и обхванатите от тях адвокати, които традиционно се поставят на вниманието на адвокатите чрез отчетите за дейността на Висшия адвокатски съвет на годишните общи събрания. Посочваме само насоките, в които обучението се е развило през последната година.

Като съвместен успех на адвокатските съвети и на центъра отчитаме обстоятелството, че почти без изключение адвокатските съвети отделят сериозно внимание на обучението на адвокатите. Отбелязваме със задоволство засилената инициативност на адвокатските съвети в Русе, Хасково, Смолян, Видин в сравнение с предишни периоди. Голям успех имат съвместните семинари на няколко адвокатски колегии, които освен възможността за създаването на професионални и приятелски контакти, дават възможност да се проведе обучение по специализирани теми, за които по-трудно би се набрала аудитория само от една адвокатска колегия. Без изчерпателност – заслуга за това имат адвокатските съвети на Сливен, Ямбол, Силистра, Благоевград, Враца, Пазарджик, Шумен, Перник, Кюстендил и Търговище. Като нова и заслужаваща вниманието на всички инициатива посочваме идеята на Адвокатския съвет – Благоевград, за продължаващо обучение в определена област на правото, като на следващ семинар се навлиза в по-голяма детайлност и практичност по същата тема (например след семинар за недействителност на сделките се провежда семинар по въпросите за унищожаемостта на гражданскоправните сделки).

Специално внимание заслужава опитът на Пловдивския адвокатски съвет в организирането на семинарите. Правят отлично впечатление безупречната организация, внимателното предварително планиране на областите за обучение на адвокатите, както и не на последно място – изключителната мотивировка на участниците в семинарите. Традиционно големи успехи в обучението на адвокатите имат адвокатските съвети във Варна, Велико Търново, Стара Загора, Бургас и Плевен. Интересна е инициативата на Адвокатския съвет – Велико Търново, за обучение на млади адвокати, проведено едновременно от съдии и адвокати, на което да се обхванат въпроси от процесуално естество и от етичните правила за поведение. Адвокатският съвет – Стара Загора, инициира обучение по специфична само за региона тема, която беше представена пред адвокатите от гледната точка на данъчната администрация и на съда. С удовлетворение отбелязваме засилената дейност на Софийския адвокатски съвет в обучението на адвокатите, което вече се осъществява планирано и с по-голяма честота.

Изводи и препоръки

1. Съвместната работа на Висшия адвокатски съвет и на адвокатските съвети по продължаващата квалификация на адвокатите е конструктивна и успешна. При организирането на обучението се взимат предвид конкретните интереси и нужди на адвокатите и особеностите на адвокатската дейност в различните региони.

2. Предлаганите от Центъра за обучение на адвокати „Кр. Цончев“ теми за обучение и лектори, които да ги представят, са само за улеснение на съветите и търпят развитие и допълнение съобразно отразеното в анкетните карти. За лектори се

канят предпочитани от адвокатските съвети специалисти, получили своето професионално признание в дадена област на правото. Ако по някаква причина желаният лектор не се отзове на поканата, възможните заместници задължително се съгласуват с адвокатските съвети.

3. Набиращата популярност през последните две години инициатива на адвокатските съвети за организирането на съвместни семинари за адвокати от няколко колегии следва да бъде насърчавана още повече, като се потърси възможност да бъдат канени адвокати от по-малки адвокатски колегии, за които е по-трудно да формират аудитория за провеждането на семинари.

4. Съществува известна липса на координация в квалификационната дейност на Центъра за обучение на адвокати „Кр. Цончев“ и на Софийския адвокатски съвет. Това може да се преодолее, като се намерят по-добри начини за взаимно оповестяване на програмите за обучение сред адвокатите от Софийската адвокатска колегия.

5. Обучението на младите адвокати не е застъпено в достатъчна степен, поради което адвокатските съвети следва да преценят дали да организират самостоятелни семинари за младите адвокати, или колегии с по-малък брой такива адвокати да бъдат съорганизатори на регионални семинари за тях.

III. Поради ограничението на обема на настоящото изложение не е възможно тук да бъдат представени семинарите, които Центърът за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“ организира за кандидатите, които се явяват на изпитите за адвокати и младши адвокати.

Следва обаче поне да споменем съвместната издателска дейност на Висшия адвокатски съвет и на Центъра за обучение на адвокати, отнасяща се до обучението. Заради стремежа към икономии на средства беше изоставена практиката, приета в началото при създаването на центъра, да се осигуряват на всеки участник книги със съответните на семинара нормативни актове. Освен високата цена аргумент за изоставянето на тази практика е честата промяна на нормативните актове, което обезсмисля подобни разходи.

По тези причини Висшият адвокатски съвет и Центърът за обучение на адвокати се насочиха към по-практични издания, каквото например е „Практическо ръководство относно критериите за допустимост на жалбите пред ЕСПЧ“ (претърпяло второ допълнено издание), изданието „Практически проблеми на новия Семейен кодекс“ и др.